

Der (un)vergessene Wiener

Konferenz zum 200. Todestag von
Józef Maksymilian Ossoliński
Wien, 18.-19. Juni 2026

KONFERENZPROGRAMM

Der (un)vergessene Wiener. Konferenz zum 200.
Todestag von Józef Maksymilian Ossoliński

PROGRAM KONFERENCJI

(Nie)zapomniany Wiedeńczyk. Konferencja z okazji 200-lecia
śmierci Józefa Maksymiliana Ossolińskiego

Wien, 18.–19. Juni 2026 | Wiedeń, 18-19 czerwca 2026 roku

Veranstalter und Partner der Konferenz:

Nationalinstitut Ossolineum

Österreichische Nationalbibliothek

Polnisches Institut Wien

Polnische Akademie der Wissenschaften
– Wissenschaftliches Zentrum in Wien

Universität Wien – Institut für Osteuropäische Geschichte

Universität Wrocław – Institut für Germanistik

TAG I: 18. Juni 2026

Veranstaltungsort: Österreichische Nationalbibliothek,
Palais Mollard, Herrengasse 9

10:00 – 10:45 Uhr | Eröffnung der Konferenz

Ansprachen:

Mag. Michaela Mayr

Generaldirektorin der Österreichischen Nationalbibliothek

S.E. Mag. Zenon Kosiniak-Kamysz

außerordentlicher und bevollmächtigter Botschafter in der
Botschaft der Republik Polen in der Republik Österreich

Dr. Łukasz Kamiński

Direktor des Nationalinstituts Ossolineum

10:45 – 12:15 Uhr | PANEL I:

**Józef Maksymilian Ossoliński – sein Leben und Werk,
seine Aktivitäten in Wien**

Moderator: Dr. Łukasz Kamiński (Nationalinstitut Ossolineum)

1. Dr. Michał Balogh (Universität Straßburg, Frankreich;
Nationalmuseum in Krakau, Polen)

**Naddunajski azyl czy mrok despotyzmu? Jerzy Maksymilian
Ossoliński i emigracja polska (1792–1794) w świetle najnow
szych badań**

Ein Donau-Asyl oder die Dämmerung des Despotismus?

*Jerzy Maksymilian Ossoliński und die polnische Emigration
(1792–1794) im Lichte neuester Forschungen*

2. Dr. Dorota Sidorowicz-Mulak (Ossolineum Nationalbibliothek, Polen)

Życie Józefa Maksymiliana Ossolińskiego w cieniu książek

Das Leben von Józef Maksymilian Ossoliński im Schatten der Bücher

3. Dr. Dorota Szczęśniak (Universität der Kommission für Nationale Bildung in Krakau, Polen)

Zwischen Amtspflicht und poetischer Autonomie: Zum frühen Verhältnis von Franz Grillparzer und J. M. Ossoliński
*Między obowiązkiem służbowym a autonomią poetycką:
o wczesnych relacjach Franza Grillparzera i J. M. Ossolińskiego*

4. Dr. habil. Agnieszka Kodzis-Sofińska (Universität Wrocław, Polen)

Józef Maksymilian Ossoliński in polnischen biographischen Nachschlagewerken des 19.–21. Jahrhunderts
Józef Maksymilian Ossoliński w polskich encyklopediach biograficznych XIX–XXI wieku

5. Prof. Dr. Bożena Koredczuk (Universität Wrocław, Polen)

Prace naukowe poświęcone Józefowi Maksymilianowi Ossolińskiemu, ZNiO we Wrocławiu oraz zbiorom, w tym głównie drukom XVII–XVIII wieku - ujęcie bibliometryczne
*Wissenschaftliche Arbeiten zu Józef Maksymilian Ossoliński, dem ZNiO in Breslau und dessen Beständen, insbesondere zu Druckwerken des 17. und 18. Jahrhunderts
– eine bibliometrische Betrachtung*

13:15 – 14:30 Uhr | PANEL II: Session A

Das literarische Schaffen von J. M. Ossoliński und anderen Schriftstellern der Spätaufklärung in Mittel- und Osteuropa

Moderator: Prof. Dr. Alois Woldan (Universität Wien)

1. Prof. Dr. Magdalena Sadlik (Universität der Kommission für Nationale Bildung in Krakau, Polen)

„Wszyscy piszą, mam że ja rączęta łamać?” – Wokół „Podróży po Niemczech Józefa Maksymiliana Ossolińskiego”
„Alle schreiben, soll ich ja die Hände ringen?” – Über Józef Maksymilian Ossolińskis „Reise durch Deutschland”

2. Prof. Dr. Katarzyna Kaczor-Scheitler (Universität Łódź, Polen)

Józef Maksymilian Ossoliński jako badacz literatury
staropolskiej

*Józef Maksymilian Ossoliński als Erforscher der altpolnischen
Literatur*

3. Mag. Joanna Grzybowska (Universität Wrocław, Polen)

Język opisu literatury jako narzędzie porządkowania kultury.

O „Wiadomościach historyczno-krytycznych do dziejów
literatury polskiej” Józefa Maksymiliana Ossolińskiego

*Die Sprache der Literaturbeschreibung als Instrument zur
Ordnung der Kultur. Über Józef Maksymilian Ossolińskis
„Historisch-kritische Anmerkungen zur Geschichte der
polnischen Literatur”*

4. Prof. Dr. Ewa Horyń (Universität der Kommission für Nationale Bildung in Krakau, Polen)

Demonologia ludowa Józefa Maksymiliana Ossolińskiego.
Wieczory badeńskie w perspektywie językowo-kulturowej

*Die Volksdämonologie von Józef Maksymilian Ossoliński.
„Die Badener Abende” aus sprachlich-kultureller Perspektive*

14:45 – 16:00 Uhr | PANEL II: Session B

Moderator: Prof. Dr. Christoph Augustynowicz (Universität Wien)

1. Dr. habil. Przemysław Chojnowski (Universität Wien, Österreich)

Józef Maksymilian Ossoliński i Bogumił Linde oraz jego
„Słownik języka polskiego” w świetle najnowszych badań
historycznych i językoznawczych

*Józef Maksymilian Ossoliński und Bogumił Linde sowie dessen
„Wörterbuch der polnischen Sprache” im Lichte neuester hi
storischer und sprachwissenschaftlicher Forschungen*

2. Prof. Dr. Katarzyna Drag (Päpstliche Universität Johannes Paul II.
in Krakau, Polen)

Specyfika czasopiśmiennictwa naukowego pierwszej połowy
XIX wieku na przykładzie „Czasopisma Naukowego
Księgozbioru Publicznego imienia Ossolińskich”
*Zu Besonderheiten der wissenschaftlichen
Zeitschriftenliteratur der ersten Hälfte des 19. Jahrhunderts
am Beispiel der „Wissenschaftlichen Zeitschrift der
Öffentlichen Ossoliński-Bibliothek”*

3. Dr. Nadiia Kulesha (Vasyl-Stefanyk-Nationalbibliothek
der Ukraine in Lviv, Ukraine)

Hryhorij Kwitka-Osnowjanenko i kształtowanie się ukraińskiej
sfery publicznej na przełomie XVIII i XIX wieku
*Hryhorij Kwitka-Osnowjanenko und die Entstehung der
ukrainischen öffentlichen Sphäre an der Wende vom 18. zum
19. Jahrhundert*

4. Prof. Dr. Małgorzata Chrobak (Universität der Kommission
für Nationale Bildung in Krakau, Polen)

Zapomniana twórczość dla dzieci i młodzieży Ludwiki
Ossolińskiej (1797–1850)
*Zum vergessenen Kinder- und jugendliterarischen Schaffen von
Ludwika Ossolińska (1797–1850)*

16:15 – 17:15 Uhr | PANEL III

Das Konzept eines privaten Mäzenatentums und die Gründung von gemeinnützigen Einrichtungen an der Wende vom 18. zum 19. Jahrhundert

1. Dr. Tetiana Prokopovych (Staatliche Geisteswissenschaftliche Universität Riwne, Ukraine)

Tworzenie instytucji pro publico bono po różnych stronach granicy: mecenat książąt Lubomirskich
Die Gründung gemeinnütziger Einrichtungen auf beiden Seiten der Grenze: das Mäzenatentum der Fürsten Lubomirski

2. Prof. Dr. Małgorzata Ewa Kowalczyk (Universität Wrocław, Polen)

„Dla dobra rodziny i użytku publicznego”. Stanisław Kajetan Treter (1744–1833) jako pisarz, pamiętnikarz i założyciel Archiwum Treterianum
„Zum Wohle der Familie und zum Gemeinnutz”. Stanisław Kajetan Treter (1744–1833) als Schriftsteller, Tagebuchschreiber und Gründer des Treterianum-Archivs

3. Dr. Monika Sulejewicz-Nowicka (Universität Łódź, Polen)

Europejska sieć wiedzy pro publico bono:
Oświeceniowe modele biblioteczne
*Europäisches Wissensnetzwerk im öffentlichen Interesse:
Bibliotheksmodelle der Aufklärung*

17:30 – 18:15 Uhr | PANEL IV

Kultur und Gesellschaft an der Wende vom 18. zum 19. Jahrhundert

Moderatorin: Dr. Wiktoria Malicka (Nationalinstitut Ossolineum)

1. Prof. Dr. Kazimierz Puchowski (Universität Gdańsk, Polen)
Józef Maksymilian Ossoliński – uczeń Collegium Nobilium
Societatis Jesu w Warszawie
*Józef Maksymilian Ossoliński – Schüler des Collegium
Nobilium Societatis Jesu in Warschau*

2. Dr. Larysa Kupchynska (Vasyl-Stefanyk-Nationalbibliothek
der Ukraine in Lviv, Ukraine)
Józef Maksymilian Ossoliński i edukacja artystyczna w Galicji
*Józef Maksymilian Ossoliński und die künstlerische Bildung
in Galizien*

18:15 – 18:45 Uhr | Präsentation von Manuskripten zu J. M. Ossoliński
aus der Abteilung für Handschriften und Seltene Bücher
der Österreichischen Nationalbibliothek, geleitet von
Dr. Katharina Kaska

19:00 – 19:45 Uhr | **Konzert: Das Cuore Piano Trio spielt Beethoven**

Zuzanna Budzyńska – Violine
Johanna Vocetkova – Cello
Szymon Ogryzek – Klavier

TAG II: 19. Juni 2026

Veranstaltungsort: Polnisches Institut Wien, Am Gestade 7

09:30 Begrüßungsrede:

Dr. Jolanta Miśkowiec (Direktorin des Polnischen Instituts)

09:30 – 11:15 | PANEL V: (Session A)

**Der Aufbau von Bibliotheks- und Kunstsammlungen
an der Wende vom 18. zum 19. Jahrhundert**

Moderatorin: Dr. Katharina Kaska (Österreichische Nationalbibliothek)

1. Prof. Dr. Isabel Röskau-Rydel (Universität der Kommission
für Nationale Bildung in Krakau, Polen)

**Auf der Suche nach Handschriften und seltenen Drucken.
Die besondere Freundschaft zwischen dem Krakauer
Buchhändler Ambroży Grabowski und Józef Maksymilian
Graf Ossoliński**

*W poszukiwaniu rękopisów i rzadkich druków. Wyjątkowa przyjaźń
między krakowskim księgarzem Ambrożym Grabowskim a Józefem
Maksymilianem hrabią Ossolińskim*

2. Prof. Dr. Angela Bajorek (Universität der Kommission
für Nationale Bildung in Krakau, Polen)

**Jerzy Samuel Bandtkies Fibel (1803) – ein bibliographisches
Unikum der frühen Kinderliteratur**

*Elementarz Jerzego Samuela Bandtkiego (1803) – unikat biblio
graficzny wczesnej literatury dziecięcej*

3. Dr. Christoph Egger (Universität Wien, Österreich)

**Angebot und Nachfrage. Antiquarischer Buchhandel und
Büchersammeln in den habsburgischen Ländern im Zeitalter
der Klosteraufhebungen**

*Podaż i popyt. Handel książkami antykwarycznymi
i kolekcjonerstwo książek w krajach habsburskich w epoce
kasowania klasztorów*

4. Dr. Balázs J. Nemes (Universität Freiburg, Deutschland)

Von Klagenfurt nach Budapest. Zum neuzeitlichen Überlieferungsschicksal von Kärntner Handschriften in der Sammlung von Miklós Jankovich

Z Klagenfurtu do Budapesztu. O nowożytnych losach rękopisów karyńckich w kolekcji Miklósa Jankovicha

5. Prof. Dr. Elias Moncef Bounatirou (Universität Wien, Österreich)

Kaum bekannte Wiener Exemplare der Ostroger Bibel von 1580/1581 als Zeugnisse ukrainischer ostkirchlicher Schrift und Sprachkultur

Mało znane wiedeńskie egzemplarze Biblii Ostrogskiej z lat 1580/1581 jako świadectwa ukraińskiej prawosławnej kultury piśmienniczej i językowej

6. Dr. Oksana Zinko (Vasyl Stefanyk National Scientific Library of Ukraine in Lviv, Ukraine)

Książki wydane do 1550 roku ze zbiorów Instytutu J. M. Ossolińskiego we Lwowie

Bis 1550 erschienene Bücher aus den Beständen des J. M. Ossoliński-Instituts in Lviv

11:45 – 12:45 Uhr | PANEL V: Session B

Moderatorin: Dr. Dorota Sidorowicz-Mulak
(Ossolineum Nationalbibliothek)

1. Dr. Anita Soroko (Museum der Fürsten Lubomirski, Abteilung des Nationalinstituts Ossolineum, Polen)

Józef Maksymilian Ossoliński, fundator Zakładu Narodowego i jego zbiór rycin, rysunków i obrazów

Józef Maksymilian Ossoliński, Gründer des Nationalinstituts, und seine Sammlung von Stichen, Zeichnungen und Gemälden

2. Dr. Konrad K. Szymański (Ossolineum Nationalbibliothek, Polen)

Muzyka w zbiorach Józefa Maksymiliana Ossolińskiego.
Bezценne obiekty na marginesie profilu gromadzenia
Musik in der Sammlung von Józef Maksymilian Ossoliński.
Wertvolle Objekte am Rande des Sammelprofils

3. Dr. habil. Bartosz Awianowicz (Nicolaus-Copernicus-Universität
in Toruń, Polen)

Badania nad monetami antycznymi w Wiedniu przełomu XVIII
i XIX wieku a początek kolekcji J. M. Ossolińskiego
Untersuchungen zu antiken Münzen in Wien an der Wende
vom 18. zum 19. Jahrhundert und die Anfänge der Sammlung
von J. M. Ossoliński

4. Dr. Adam Degler (Museum der Fürsten Lubomirski, Abteilung des
Nationalinstituts Ossolineum, Polen)

Kolekcja numizmatyczna Józefa Maksymiliana Ossolińskiego
Die numismatische Sammlung von J. M. Ossoliński

Veranstaltungen am Nachmittag (optional)

13:45 – 14:15 Uhr

Sondersitzung: Józef Maksymilian Ossoliński
im städtischen Raum Wiens

1. Mag. Sławomir Iwanowski (Zeitschrift „Polonika”, Österreich)

Między pamięcią a nieobecnością - upamiętnienie
Józefa Maksymiliana Ossolińskiego w przestrzeni miejskiej
Wiednia i Baden

2. Krzysztof Korbiel (Zeitschrift „Polonika”, Österreich)

Ostatnie dni życia Józefa Maksymiliana Ossolińskiego
- choroba, śmierć i pogrzeb

14:15 – 17:00 Uhr

Geführter Rundgang durch Wien auf den Spuren von Ossoliński

Offizielle Eröffnung der Ausstellung:
„Józef Maksymilian Ossoliński (1754–1826) – ein Visionär“
(Campus der Universität Wien)

Wissenschaftlicher Beirat

Dr. Łukasz Kamiński (Nationalinstitut Ossolineum)
Dr. Katharina Kaska (Österreichische Nationalbibliothek)
Prof. Dr. Edward Białek (Universität Wrocław)
Dr. Wiktoria Malicka (Nationalinstitut Ossolineum)
Dr. Dorota Sidorowicz-Mulak (Ossolineum Nationalbibliothek)

Organisationskomitee

Prof. Dr. Edward Białek (Universität Wrocław)
Dr. Katharina Kaska (Österreichische Nationalbibliothek)
Dr. Wiktoria Malicka (Nationalinstitut Ossolineum)
MMag. Alina Mazur (Polnisches Institut Wien)
Dr. Dorota Sidorowicz-Mulak (Ossolineum Nationalbibliothek)
MMag. Anna Sobolewska (Nationalinstitut Ossolineum)

OSSOLINEUM

universität
wien

Österreichische
Nationalbibliothek

PAN Polnische
Akademie der
Wissenschaften

Uniwersytet
Wrocławski

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Organizacja obchodów jubileuszu
200-lecia śmierci Józefa Maksymiliana Ossolińskiego.
Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.